

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös

Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella.

Tämä päätös on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 28 d §:n tarkoittama automaattista ratkaisumenettelyä koskeva käyttöönottopäätös. Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönoton edellytyksistä on säädetty hallintolain (434/2003) 8 b luvussa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvussa.

Automaattisen ratkaisumenettelyn kohde

Vapautus ajoneuvoveron perusverosta voidaan myöntää liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella. Vapautusta voi hakea liikkumisesteisen pysäköintitunnusta haettaessa, tai Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) Oma asiointi -palvelussa tunnuksen myöntämisen jälkeen.

Vapautusta voi hakea uuden pysäköintitunnuksen ja aikaisemman vammaisen pysäköintiluvan tai liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen uudistamisen yhteydessä, mutta ei esimerkiksi kadonneen luvan tilalle myönnettävän kaksoiskappaleen hakemisen yhteydessä. Vapautuksen voimassaolo on sidottu pysäköintitunnuksen voimassaoloon.

Vapautus myönnetään joko pysäköintitunnuksen haltijan omaan ajoneuvoon tai muuhun ajoneuvoon, jolla häntä kuljetetaan. Vapautusta voi hakea joko pysäköintitunnuksen haltija tai henkilö, joka kuljettaa häntä.

Traficomin Oma asiointi -palvelussa voi hakea vapautusta, vapautuksen siirtoa tai ilmoittaa vapautuksen päättymisestä, jos pysäköintitunnus on myönnetty 1.1.2016 tai sen jälkeen. Palvelussa pysäköintitunnuksen haltija voi hakea tai siirtää vapautuksen mille tahansa ajoneuville, eikä hakeminen tai siirtäminen edellytä ko. ajoneuvon verovelvollisen suostumusta tai valtakirjaa. Verovelvollinen voi hakea tai siirtää vapautuksen ainoastaan omalle ajoneuvilleen. Pysäköintitunnuksen siirto päättää automaattisesti vapautuksen edelliseltä ajoneuvolta, koska vapautuksen saa saman pysäköintitunnuksen perusteella vain yhdestä ajoneuvosta kerrallaan.

Traficomin Oma asiointi -palvelussa mainitaan automaattisen ratkaisumenettelyn käytöstä.

Ajoneuvoverotus perustuu ajoneuvoverolakiin (1281/2003).

Ajoneuvoverolain 35 §:n mukaan perusverosta myönnetään vapautus

- 1) henkilölle, jolle on myönnetty tieliikennelain 39 §:ssä tarkoitettu liikuntaesteisen pysäköintitunnus;
- 2) henkilölle, joka kuljettaa vammaista, jolle on myönnetty 1 kohdassa mainittu tunnus; tai
- 3) henkilölle, jolle on myönnetty autoveron palautus autoverolain

(777/2020) 26 §:n perusteella.

Vapautus voidaan myöntää saman henkilön vammaisuuden perusteella vain yhdestä ajoneuvosta kerrallaan ja verovelvollinen voi saada vammaisvapautuksen vain yhdestä ajoneuvosta kerrallaan.

Ajoneuvoverolain 36 §:n mukaan vapautusta vammaisuuden perusteella haetaan Traficomilta kirjallisesti.

Vapautus voidaan myöntää hakemuksetta Traficomin Oma asiointi - palvelun kautta, jos vapautuksen peruste on Traficomin tiedossa.

Ajoneuvoverolain 37 §:n mukaan vapautus on voimassa niin kauan, kun verovapauden edellytyksissä ei tapahdu muutoksia. Vapautus päättyy viimeistään liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen voimassaolon päättymispäivään.

Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella koskevista automaattisissa ratkaisuissa päätöksentekomenettelyä ei kohdenneta tiettyihin henkilöihin, vaan automaattisen ratkaisumenettelyn kohteena ovat kaikki ajoneuvoverolain 5 §:ssä verovelvollisiksi katsotut henkilöt. Ajoneuvoverotuksen toimittamisessa ja päätöksenteossa noudatetaan yhdenvertaisuuden periaatetta.

Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella ei sisällä tapauskohtaista harkintaa, vaan perustuu liikenneasioiden rekisterin tietoihin sekä pysäköintitunnuksen haltijan tai henkilön, joka kuljettaa häntä, ilmoituksiin.

Automaattinen ratkaisumenettely perustuu ennalta laadittuihin ja dokumentoituihin käsittelysääntöihin, joilla kuvataan Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella koskevan asian käsittelyä ja ratkaisemista automaattisessa ratkaisumenettelyssä.

Käsittelysäännöissä kuvataan muun ohella sellaiset muuttujat, jotka vaikuttavat vapautukseen ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella sekä tekijät, jotka vaikuttavat automaattisen ratkaisun sisältöön. Lisäksi käsittelysäännöissä kuvataan miten ja millä tiedoilla automaattinen ratkaisu muodostetaan.

Verovelvollinen voi hakea päätöksestä Traficomilta oikaisua. Oikaisuvaatimukset käsittelee luonnollinen henkilö eikä oikaisuvaatimuksia käsitellä automaattisella ratkaisumenettelyllä.

Käyttöönotto

Ennen tiedonhallintalain 6 a luvun voimaantuloa käytössä olleesta automaattisesta ratkaisumenettelystä on tehtävä 28 d §:ssä tarkoitettu käyttöönottopäätös 18 kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, jotta ratkaisumenettelyn käyttöä voidaan jatkaa.

Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella koskeva automaattinen ratkaisumenettely on otettu käyttöön pysäköintitunnusta haettaessa 1.1.2016 ja Oma asiointi -palvelussa tunnuksen myöntämisen jälkeen 30.4.2016 ja niihin sovelletaan tiedonhallinnasta annetun lain automaattista ratkaisumenettelyä koskevaa siirtymäaikaa.

Vapautus ajoneuvoverosta liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen perusteella koskevassa automaattisessa ratkaisumenettelyssä on arvioitu ja toteutettu edellä hallintolain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain vaatimukset automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotolle.

Perustelut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotolle

Traficom katsoo toimintaprosessin täyttävän laissa säädetyt sisällölliset ja menettelylliset vaatimukset ja että ne on dokumentoitu sekä testattu huolellisesti. Automaattinen ratkaisumenettely täyttää oikeusturvalle ja hyvälle hallinnolle säädetyt vaatimukset sekä laissa säädetyt edellytykset.

Tietosuoja ja oikeussuojakeinot

Automaattisen ratkaisumenettelyn tulee täyttää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679, jäljempänä tietosuoja-asetus) 22 artiklan edellytykset. Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilöllä (rekisteröity) on oikeus vaatia, että ihminen osallistuu tietojen käsittelyyn. Tämä oikeus on toteutettu hallintolain 53 f §:n mukaisella oikeussuojaedellytyksellä siten, että henkilö voi vaatia automaattisesti muodostettuun ratkaisuun oikaisua tekemällä oikaisuvaatimus. Automaattisesti muodostetussa ratkaisussa (päätos) on erikseen annettu ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemistä varten. Automaattisessa ratkaisumenettelyssä annetussa ratkaisussa ilmoitetaan, että asia on ratkaistu automaattisesti.

Käyttöönottopäätöksen perusteena olevat asiakirjat

Traficom on arvioinut ja toteuttanut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevat vaatimukset siten, kuin niistä säädetään hallintolaissa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa. Tämän käyttöönottopäätöksen perusteena ovat seuraavat asiakirjat:

1. Automaattisen ratkaisumenettelyn käsittelysäännöt
2. Laadun varmistamisen ja -valvonnan sekä virhetilanteiden käsittelyn käytännöt automaattisissa ratkaisumenettelyissä
3. Tehtäväjaon dokumentointi

Sovelletut säännökset

EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679, 22 art.
Hallintolaki (434/2003) 53 e-g §
Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) 28 a-g §
Ajoneuvoverolaki (1281/2003) 1 §, 5§, 10 §, 15 §, 35-37 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §)

Lisätietoja

Tämä käyttöönottopäätös on nähtävillä Traficomin verkkosivuilla. Lisätietoja automaattisesta ratkaisumenettelystä voi tiedustella kirjaamo@traficom.fi

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 21.10.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikko Helminen
osastopäällikkö

Marja Laurila
asiantuntija